

* OCHRANA KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ

Ilona Jančářová

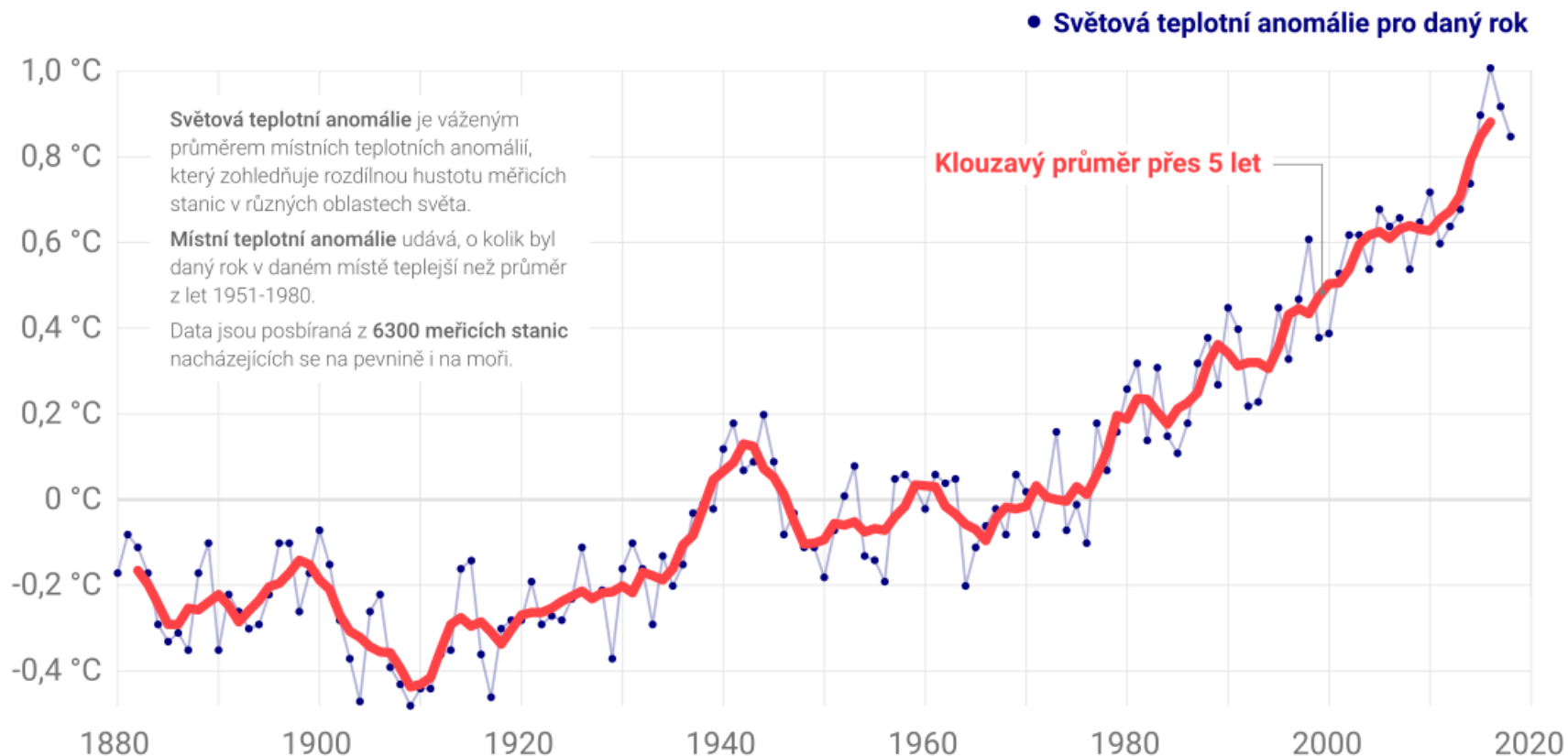
Jaro 2022

The Greenhouse Effect

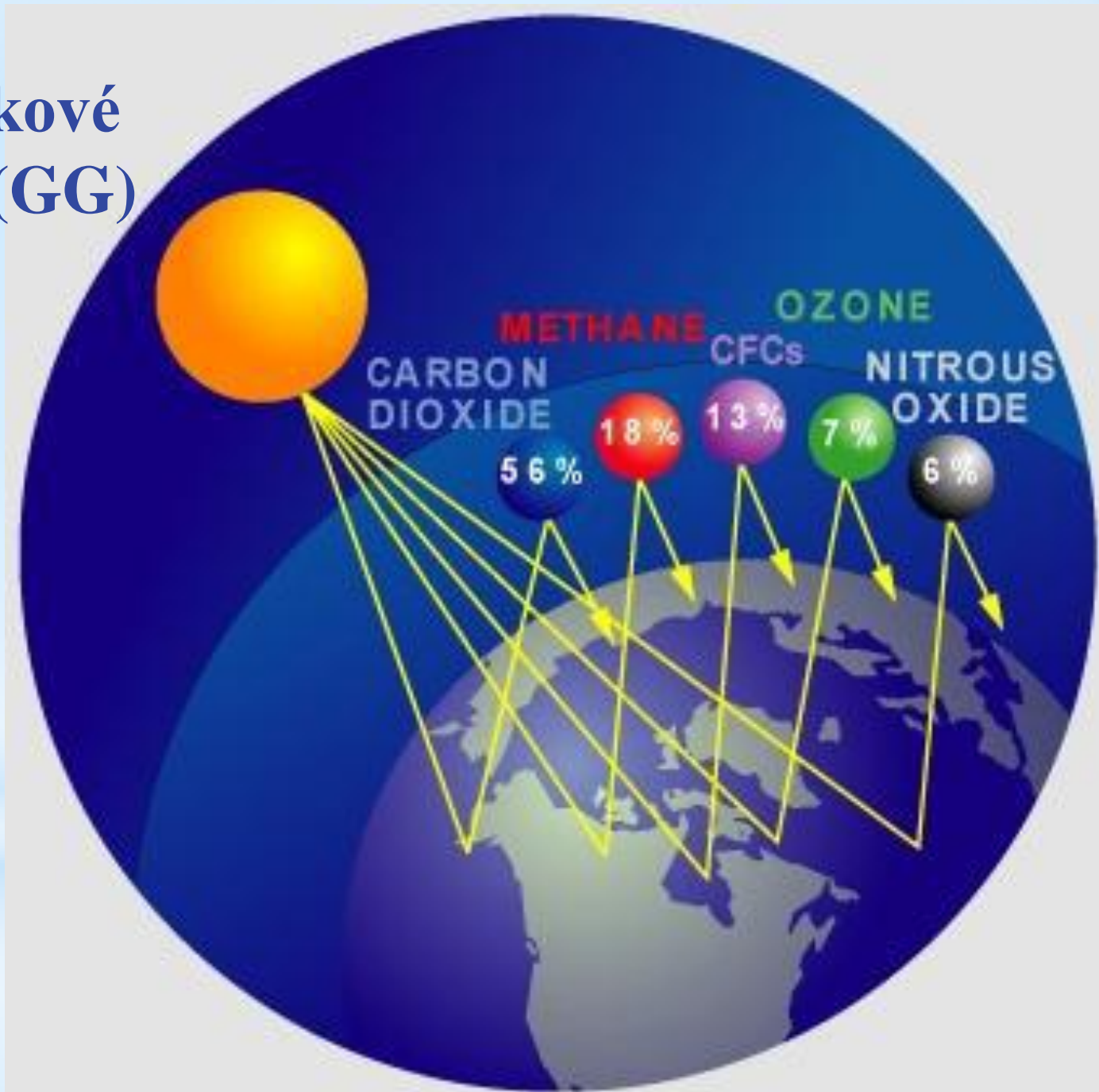

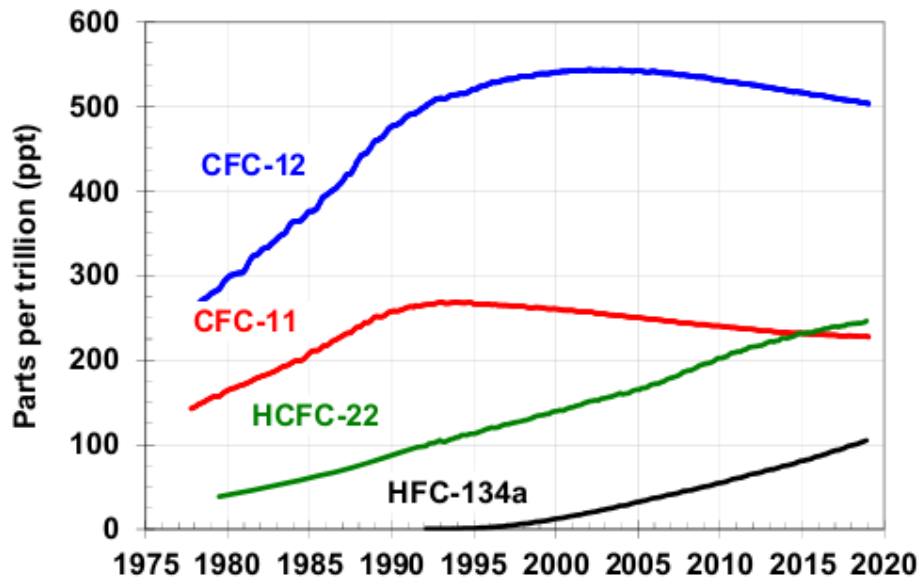
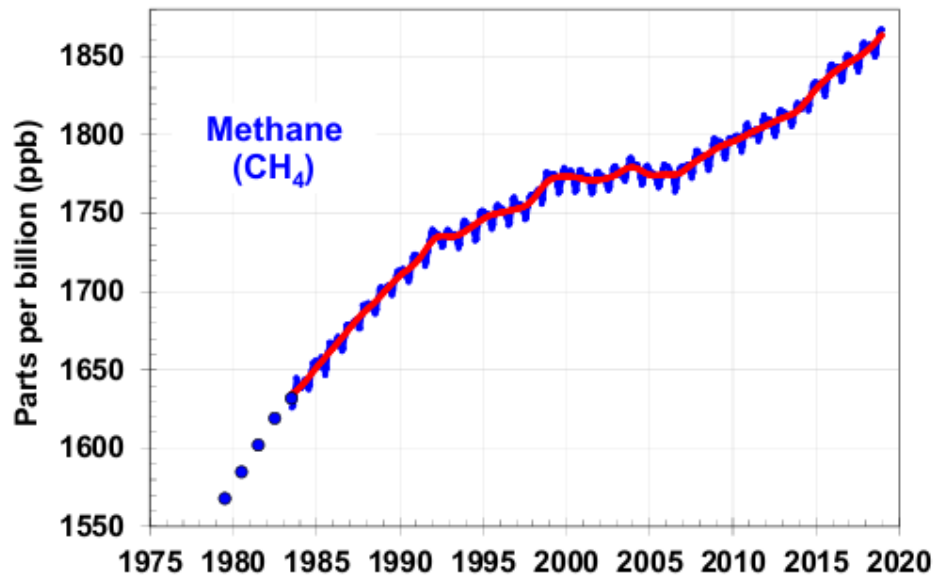
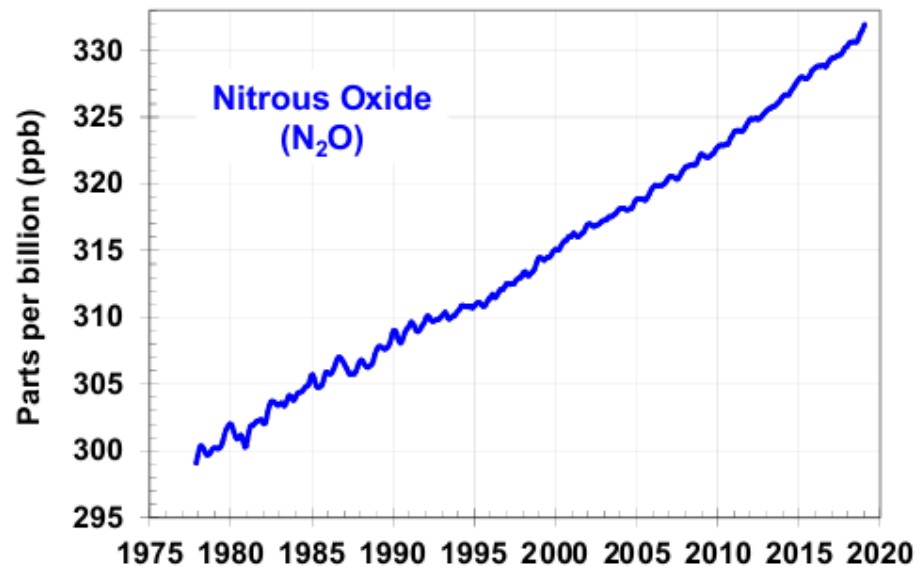
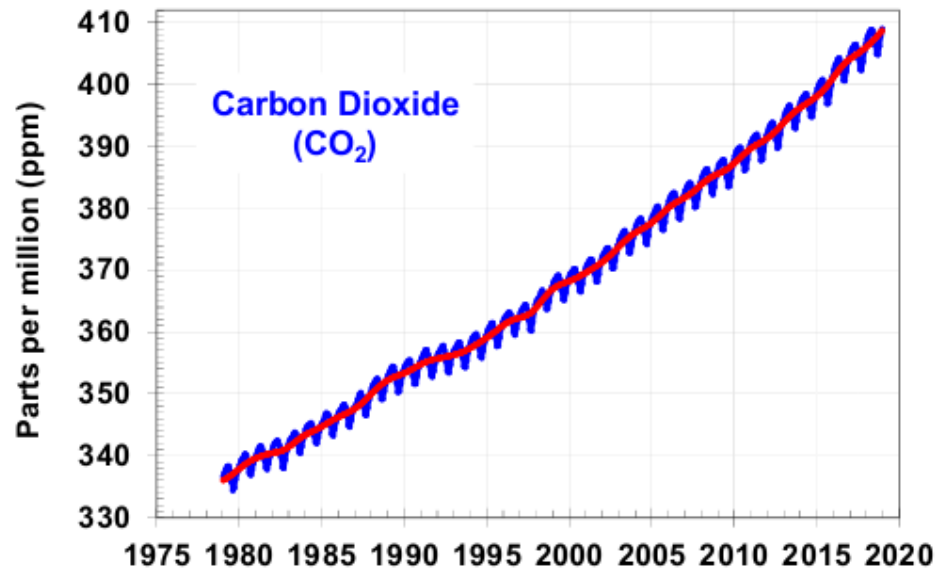
VÝVOJ SVĚTOVÉ TEPLOTNÍ ANOMÁLIE

Svět je nyní o 0,8-1 °C teplejší než v letech 1951-1980

Skleníkové Plyny (GG)

*Rámcová úmluva o změně klimatu 1992
(80/2005 SbMS)

*Kjótský Protokol 1997 (81/2005 SbMS)

*Globální klimatická dohoda (Paříž 2015)

***OCHRANA KLIMATU -
PRAMENY MPV**

Cíl: stabilizace koncentrací skleníkových plynů v atmosféře na takové úrovni, která by zabránila změně klimatu

Nástroje: národní soupisy zdrojů skleníkových plynů a jejich propadů
národní akční programy

Závazky: podpora a rozvoj ekosystémů a propadů GG
podpora technologií k redukci emisí
monitoring, výzkum, výměna info

Závazky k redukci skleníkových plynů až později prostřednictvím protokolu

*** ÚMLUVA O ZMĚNĚ KLIMATU
(Rio de Janeiro 1992)**

Protokol 1997 Kyoto (první závazkové období do roku 2012)

- * Kvantitativní cíle pro redukce emisí skleníkových plynů včetně jejich propadů
- * Závazek smluvních stran uvedených v příloze I Úmluvy k dosažení redukčních cílů a harmonogram plnění závazku
- * Odchylné závazky (ČR - 8% redukce koncentrací během období 2008 - 2012 ve srovnání s rokem 1990)
- * Závazky k redukci emisí pokrývají 6 skleníkových plynů (*CO₂, NO_x, methane, hydrofluorocarbons, perfluorocarbons and sulphur hexafluoride*)

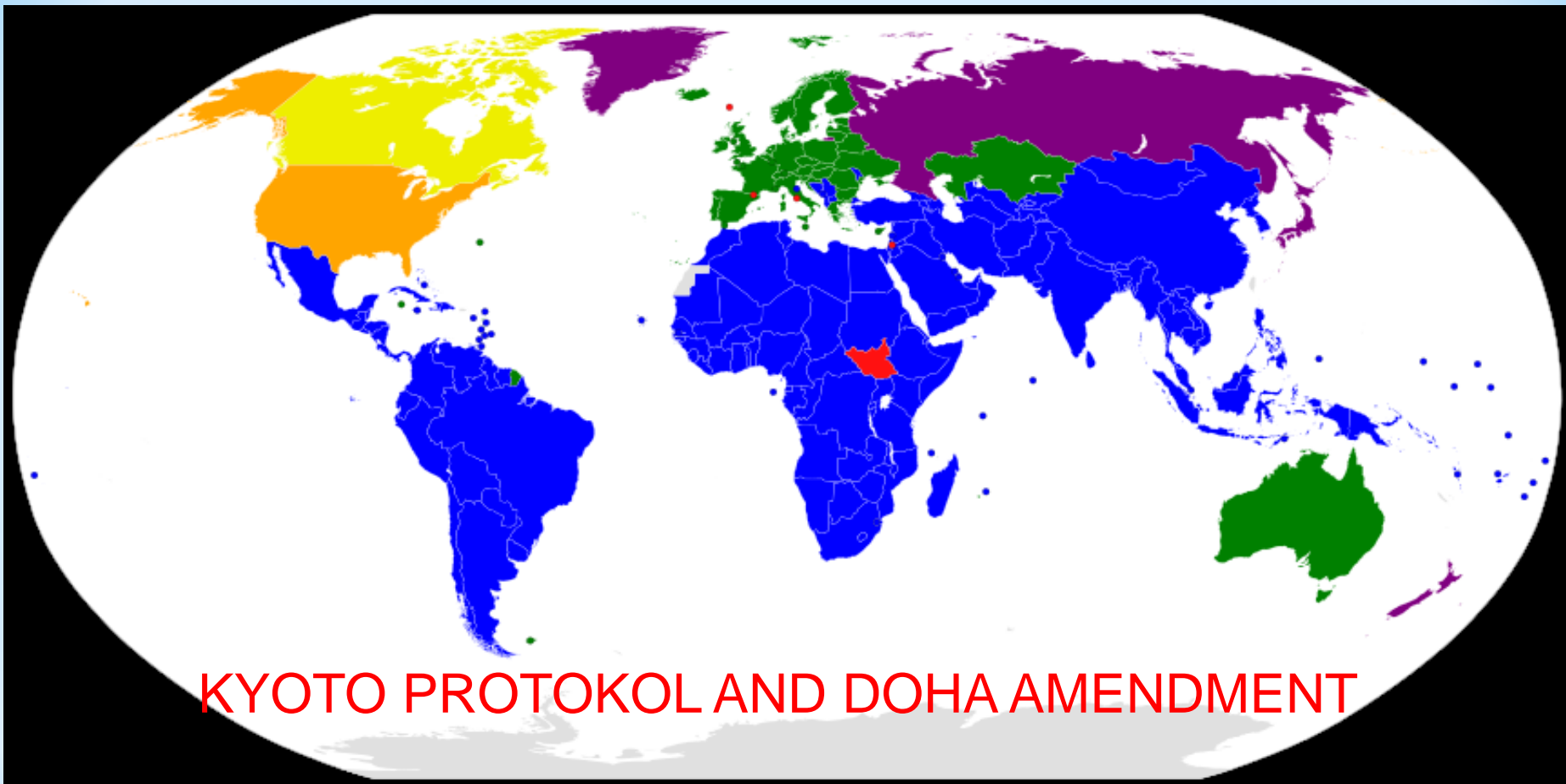
* ÚMLUVA O ZMĚNĚ KLIMATU
(Rio de Janeiro 1992)

Kyotský protokol → Doha Amendment 2012:

- * Nové závazky pro členy uvedené v příloze č. I Úmluvy pro **druhé závazkové období (2013 - 2020) k 18% redukcím**
- * Složení stran Protokolu (Příloha B) se v dodatku změnilo, takže Protokol pokrývá pouze 15% globálních emisí CO₂
- * Revidovaný seznam skleníkových plynů
- * Dodatky k několika ustanovením Protokolu
- * Změny tvorby Adaptačního fondu

* **ÚMLUVA O ZMĚNĚ KLIMATU**
(Rio de Janeiro 1992)

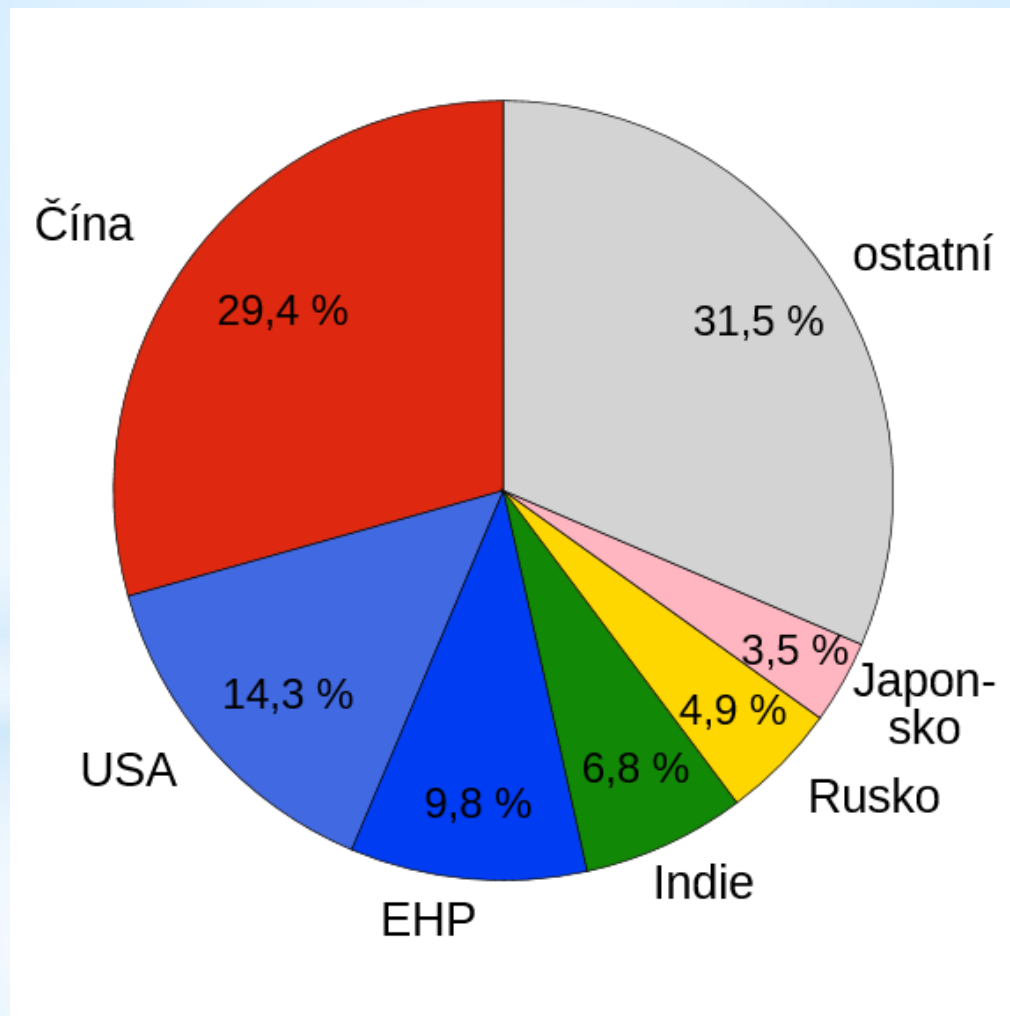
KYOTO PROTOKOL AND DOHA AMENDMENT

- Zelená:** Státy v Příloze B se závaznými redukčními cíli ve druhém období.
- Fialová:** Státy v Příloze B se závaznými redukčními cíli v prvním období, ale ne ve druhém.
- Modrá:** Státy neuvedené v Příloze B bez závazných cílů k redukci skleníkových plynů.
- Žlutá:** Státy v Příloze B se závaznými redukčními cíli v prvním období, ale které vystoupily z Kjótského Protokolu.
- Oranžová:** Signatáři Protokolu, kteří jej neratifikovali.
- Červená:** Členské státy OSN a pozorovatelé, kteří nejsou stranou Kjótského protokolu.

Podíl na celosvětové produkci skleníkových plynů:

Největší producenti CO₂ na světě jsou Čína (29 %), Spojené státy (14 %) a Evropský hospodářský prostor (10 %).

(https://www.wikiwand.com/cs/Glob%C3%A1ln%C3%AD_otepliv%C3%A1n%C3%AD)

COP 21 - konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu

- * uzavření nové globální klimatické dohody
- * nové dobrovolné závazky (NDC - národní příspěvky k redukcím GHG) po ukončení platnosti Kjótského protokolu v roce 2020
- * národní příspěvky ke snižování emisí stanovené na základě dobrovolných návrhů smluvních stran nejsou právně závazné
- * *k ne/závaznosti Pařížské úmluvy viz Daniel Bodansky: The legal Character of the Paris Agreement, RECIEL 25(2)2016, s. 142-150*

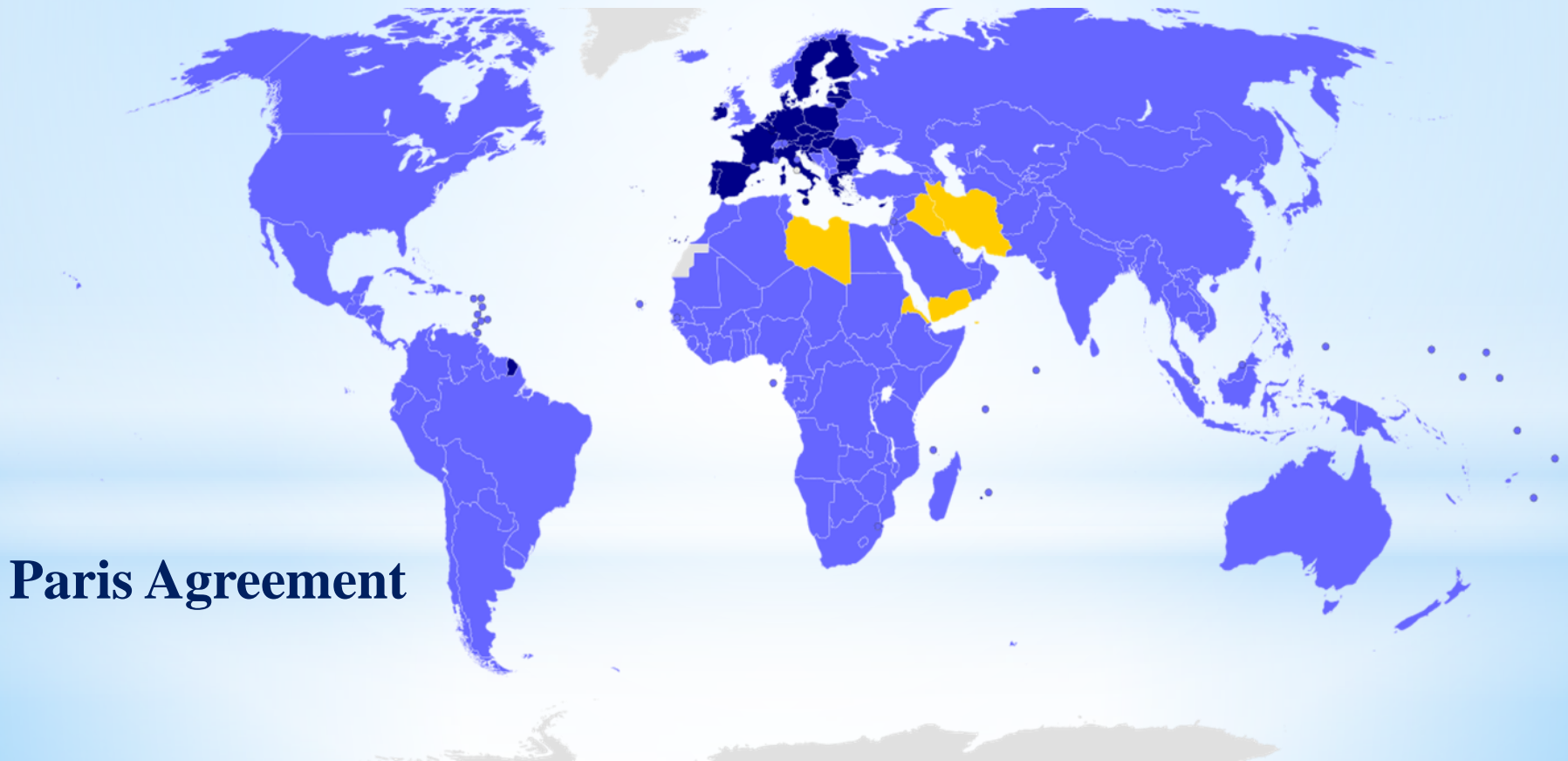
* KLIMATICKÁ KONFERENCE V
PAŘÍŽI 2015

* **signatories**
parties

signatories represented by the EU

https://cs.wikipedia.org/wiki/Pa%C5%99%C3%AD%C5%B5sk%C3%A1_dohoda

[#cite_note-ceremony-2](#) (21.10.2021)

Paris Agreement

SHRNUTÍ CÍLŮ

* 1992:

- * Stabilizace koncentrací skleníkových plynů v atmosféře na takové úrovni, která by zabránila změně klimatu

* 2015:

- * Udržení nárůstu průměrné globální pod hranicí 2 °C oproti předindustriální úrovni.
- * Během 2. poloviny 21. století dosažení rovnováhy mezi vypouštěnými emisemi skleníkových plynů a emisemi přirozeně pohlcovanými v přírodě tak, **aby výsledné emise byly nulové**

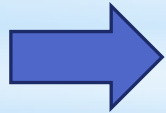
* **CÍLE MEZINÁRODNĚ
PRÁVNÍ REGULACE**

Původní cíle EU do roku 2020 (Kyoto):

- * 20 % redukce emisí skleníkových plynů (oproti 1990)
- * 20 % energie z obnovitelných zdrojů
- * 20 % zvýšení energetické účinnosti

Původní cíle EU do roku 2030 (Paris)

- * Min. 40 % redukce emisí skleníkových plynů (oproti 1990)
- * Min. 27 % energie z obnovitelných zdrojů
- * Min. 27 % zvýšení energetické účinnosti

nedostatečné k dosažení cílů Pařížské dohody

* KLIMATICKÉ
ZMĚNY A EU

*V březnu 2020 EU předložila UNFCCC svou **dlouhodobou strategii zavazující ke klimatické neutralitě v roce 2050.**

*European Climate Law

*2030 Climate Target Plan

*European Climate Pact

*European Green Deal

*KLIMATICKÉ ZMĚNY
A EU

*2030 Climate Target Plan

The European Commission will make proposals to increase the EU's climate ambition for 2030.

Relevant energy legislation will be reviewed and where necessary revised by June 2021. EU Member States will then update their national energy and climate plans in 2023, to reflect the new climate ambition.

GHG
emissions

2023: EU Member States update their national energy and climate plans to reflect the new climate ambition.

* The emissions that will not be eliminated by 2050 will be removed e.g. via natural carbon sinks such as forests and carbon capture and storage technologies

2030 Climate Target Plan vnášší přechodný cíl pro 2030 na cestě k dosažení klimatické neutrality

* EUROPEAN GREEN DEAL

CLIMATE PACT
AND CLIMATE
LAW

PROMOTING
CLEAN
ENERGY

INVESTING IN
SMARTER, MORE
SUSTAINABLE
TRANSPORT

STRIVING
FOR GREENER
INDUSTRY

PROTECTING
NATURE

European Green Deal

ELIMINATING
POLLUTION

FROM FARM
TO FORK

LEADING THE
GREEN CHANGE
GLOBALLY

MAKING
HOMES ENERGY
EFFICIENT

FINANCING
GREEN
PROJECTS

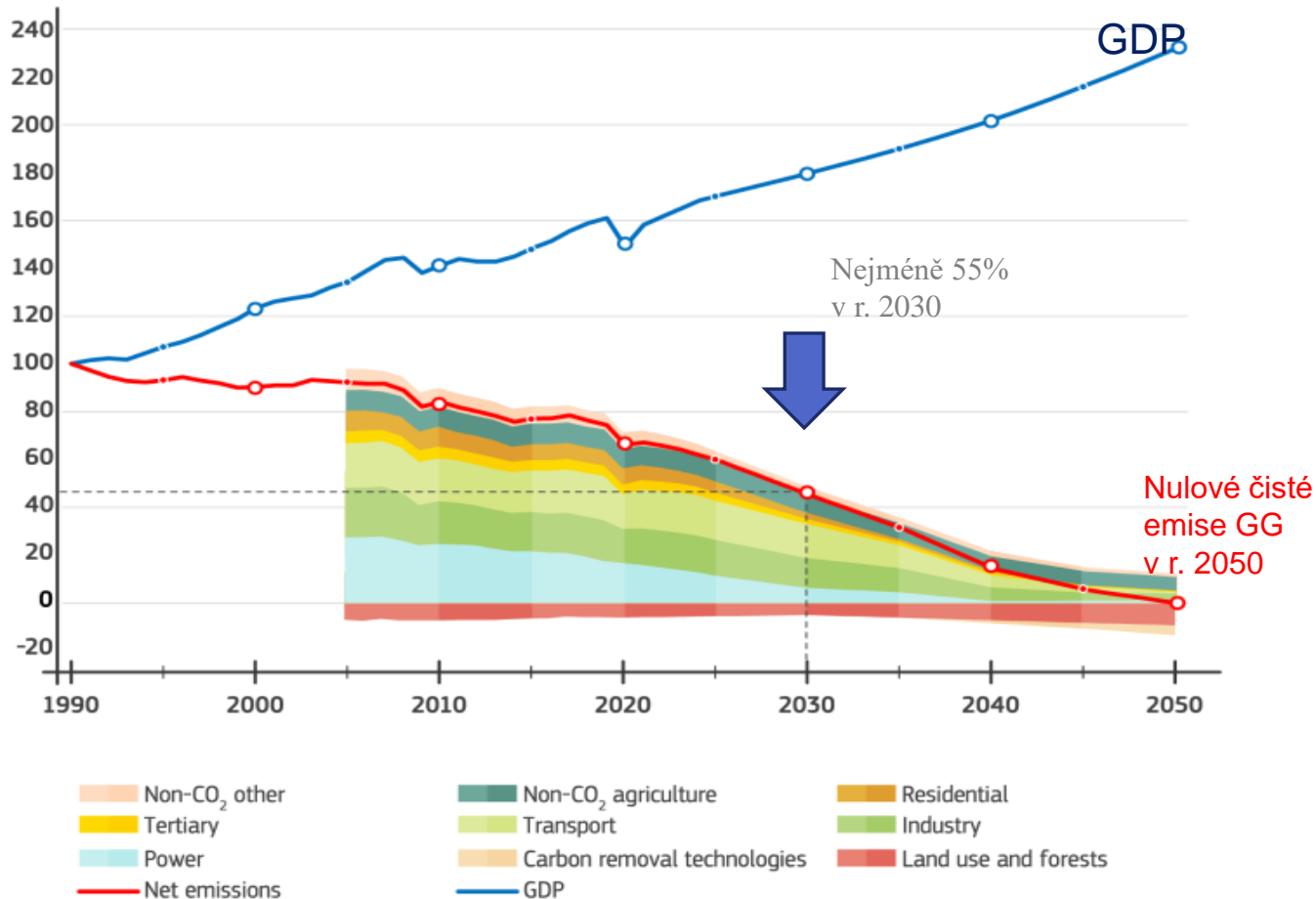

ENSURING
A JUST
TRANSITION
FOR ALL

- * Cílem prvního evropského právního předpisu o klimatu je uvést do práva cíl vytyčený v Zelené dohodě pro Evropu - tedy aby se evropské hospodářství i společnost staly **do roku 2050 klimaticky neutrální**.
- * To znamená **dosáhnout ve všech zemích EU nulových čistých emisí skleníkových plynů**, a to zejména snížením emisí, investicemi do ekologických technologií a ochranou životního prostředí.
- * Viz https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/law_cs

* „Zákon o klimatu European Climate Law“

* EU Climate Law a cesta ke klimatické neutralitě

- * **Klimatický zákon je hlavním pilířem Green Dealu**
- * Jednoznačný politický signál, že cesta k dosažení klimatické neutrality je ireversibilní
  - * pro investory - jasná orientace
  - * naplnění slibu veřejnosti přijmout opatření ke zmírnění změny klimatu
  - * EU přijímá vedoucí úlohu při naplňování cílů Pařížské úmluvy, tj. dosažení rovnováhy mezi emisemi z antropogenních zdrojů a jejich odstranění prostřednictvím propadů (nulové čisté emise)
  - * dosažení nulových čistých emisí je cílem všech EU MS a musí být dosaženo i na úrovni jednotlivých států
  - * nulové čisté emise je úkol pro všechna odvětví ekonomiky
- * **Climate Law stanoví jasnou vizi pro investory a širokou společnost na cestě ke klimatické neutralitě.**

* **European Climate Law**

- * Oproti původnímu závazku signatáře UNFCCC (40%) a Pařížské dohody plán zvyšuje redukční cíle emisí GG na nejméně 55% ve srovnání s úrovní emisí v roce 1990, a to včetně emisí a jejich propadů.
- * **Do 30.6.2021 - revize relevantní legislativy a přijetí nezbytných opatření:**
  - * posílení a expanze EU ETS (lodě, doprava, budovy)
  - * aktualizace „Effort Sharing Decision“ vč. redukčních cílů
  - * revize směrnic o obnovitelných zdrojích a energetické účinnosti
  - * zpřísnění limitů CO2 pro automobily
  - * revize směrnice o zdanění energetických produktů a energie
  - * opatření proti transferu výroby do zemí s nižšími nároky na emise GG, tzv. „*carbon border adjustment mechanism*“
- * **„Fit for 55“** balík legislativních návrhů v oblasti klimatické, energetické, dopravní a finanční politiky a oblasti využití území za účelem dosažení cíle Green Dealu (55% do 2030).

* 2030 Climate Target Plan

Redukční cíle EU nejméně 55% do roku 2030 zasahují všechny sektory ekonomiky

*2030 Climate Target Plan

The European Commission will make proposals to increase the EU's climate ambition for 2030.

Relevant energy legislation will be reviewed and where necessary revised by June 2021. EU Member States will then update their national energy and climate plans in 2023, to reflect the new climate ambition.

GHG
emissions

2023: EU Member States update their national energy and climate plans to reflect the new climate ambition.

* The emissions that will not be eliminated by 2050 will be removed e.g. via natural carbon sinks such as forests and carbon capture and storage technologies

2030 Climate Target Plan vnáší přechodný cíl pro 2030 na cestě k dosažení klimatické neutrality

- * EU klimatický pakt je nový nástroj pro zapojení veřejnosti do aktivit na ochranu klimatu
- * Cílem je dát každému možnost:
  - * se vyjádřit
  - * přijímat opatření
  - * sdílet informace
  - * zahájit nové a podporovat stávající aktivity
  - * nabídnout řešení, která mohou ostatní následovat

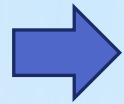
* **European Climate Pact**

Prevence - snižování emisí GG:

- * **Regulace/omezování emisí skleníkových plynů**
- * EU ETS
- * Effort Sharing decision (sdílené úsilí EU MS)
- * Regulace využití území a zachování lesa (LULUCFs)
- * Omezení výroby, používání a kontrola nakládání s fluorovanými skleníkovými plyny
- * Podpora výroby energie z alternativních zdrojů (OZE)
- * Zvyšování účinnosti využití energie (BAT)
- * Snižování energetické náročnosti budov a jiné požadavky na šetření energií
- * Ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur a další ....

* **CESTY K NAPLNĚNÍ CÍLŮ**

- * **A. Snižování emisí z činností regulovaných v rámci EU ETS** (spalování paliv, hutě, slévárny, výroba cementu, papíru, letectví) podle Směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství, ve znění novel

snížení emisí do roku 2030 o 43 % v porovnání s rokem 2005

- * **B. Snižování emisí z činností a odvětví, na něž se EU ETS nevztahuje** (doprava, domácnosti apod.) podle tzv. Effort Sharing Decision (č. 406/2009/ES o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020)

Nařízení 2018/842 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021-2030

snížení emisí do roku 2030 o 30 % v porovnání s rokem 2005

*** ad 1/ SNIŽOVÁNÍ EMISÍ GG
HLAVNÍ ZPŮSOBY REGULACE**

* **Z.č. 383/2012 Sb.**, o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění č. 257/2014 Sb., ve znění ... 1/2020 Sb.

* **Z.č. 85/2012 Sb.**, o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur, ve znění č. .... 193/2016 Sb., ve znění ... 609/2020 Sb.

* a další ...

* **OCHRANA KLIMATU -
PRAMENY ČR**

* EU ETS - NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE EMISÍ GG

Z.č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s
povolenkami na emise skleníkových plynů (GG) ...1/2020:

- * povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů
- * ekonomický nástroj - povolenky
- * rejstřík obchodování s povolenkami
- * povinnosti subjektů
- * sankce (zrušení povolení, pokuty)

Povolení k vypouštění GG :

- vztahuje se pouze na zařízení a činnosti uvedené v Příloze č. 1 zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů,
- tato zařízení musí mít povolení k emisím skleníkových plynů;
- „povolení“ je definováno jako správní rozhodnutí, kterým se povolují emise skleníkových plynů a kterým se stanoví podmínky jejich zjišťování, vykazování a ověřování; MŽP povolení vydá, pokud provozovatel zařízení prokáže, že má dostatečné materiální, technické a organizační vybavení ke zjišťování a vykazování emisí,
- provozovatel zařízení se stává účastníkem systému obchodování s povolenkami (dále jen „systém obchodování“) dnem nabytí právní moci rozhodnutí o povolení.

* EU ETS - Povolení

- Provozovatel může vypouštět jen takové množství emisí skleníkových plynů, jaké odpovídá množství získaných povolenek
- Povolenky lze získat:
  - a) bezplatně (jsou přidělovány dle stanovených pravidel)
  - b) v dražbě
- Povolenky, které má provozovatel zařízení nebo provozovatel letadla na svém účtu, může převést na jinou osobu.
- V případě zániku nebo smrti majitele povolenek, přecházejí povolenky na právního nástupce majitele povolenek.

* EU ETS - Povolenky

- * Povinnosti provozovatelů zdrojů v Příloze č. 1:
  - * Provozovat zařízení na základě povolení
  - * Zjišťovat a vykazovat množství emisí GG ze zařízení a zajistit jejich ověření autorizovanou osobou - údaje musí být nezávisle ověřeny
  - * Vyřadit z obchodování povolenky odpovídající množství emisí vypuštěných ze zařízení v předchozím roce.

* EU ETS - Povinnosti subjektů

*Přestupky na úseku EU ETS jsou upraveny v § 18 a násl. z.č. 383/2012 Sb.

*Za nezjišťování a nevykazování emisí v souladu s nařízeními EU hrozí provozovatelům zařízení i provozovatelům letadel například pokuta až do výše 20 000 000 Kč.

*EU ETS - Sankce

Nařízení 2018/842 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021-2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody

- * Členské státy EU mají závazné roční redukční cíle EU na období 2021-2030 pro ty sektory ekonomiky, které nejsou zahrnuty pod EU ETS. Cílem je snížit tyto emise GG o 30% do r. 2030 oproti hodnotám v r. 2005
- * Tyto činnosti, včetně emisí z dopravy, budov, zemědělství, odpadu, průmyslu nespádajícího pod EU ETS vyprodukují téměř 60% celkových domácích emisí.
- * Nařízení stanoví v Příloze odchylné redukční cíle, které mají dosáhnout jednotlivé státy EU (**ČR -14 %**).

*ODVĚTVÍ MIMO EU ETS

SNÍŽENÍ EMISÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ ČLENSKÝMI STÁTY PODLE ČLÁNKU 4 Odst. 1 Nařízení 2018/842

Stav snížení emisí skleníkových plynů členskými státy v roce 2030 oproti jejich úrovním z roku 2005 stanoveným podle čl. 4 odst. 3

- * Belgie -35 %
- * Bulharsko -0 %
- * Česká republika -14 %
- * Dánsko -39 %
- * Německo -38 %
- * Estonsko -13 %
- * Irsko -30 %
- * Řecko -16 %
- * a další.

* PŘÍLOHA I

Opatření pro dosažení potřebného snížení emisí skleníkových plynů v odvětvích, na něž se nevztahuje EU ETS:

- * omezování úniků fluorovaných skleníkových plynů,
- * snižování emisí CO₂ ze silničních vozidel,
- * snižování energetické náročnosti budov,
- * získávání energie z obnovitelných zdrojů,
- * zvyšování energetické účinnosti,
- * vývoj a využívání udržitelných technologií
- * způsoby využití území, rozvoj lesnictví a další.

* ODVĚTVÍ MIMO EU ETS

Opatření :

1. mitigační opatření
2. adaptační opatření včetně vytvoření adaptačního fondu
3. opatření k nápravě následků projevů klimatických změn

Ochrana lidských práv

* **FORMY BOJE SE ZMĚNOU
KLIMATU - SHRNUTÍ**

* Změna klimatu a ochrana lidských práv

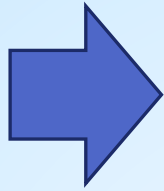

Greta Thunbergová
„Nový zákon o klimatu ničemu nepomůže“

https://tv.idnes.cz/zahranicni/thunbergova-greta-klima-zakon-evropska-komise.V200304_160401_idnestv_pec

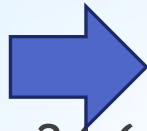
- * Má stát povinnost přijímat opatření k odvrácení hrozby klimatických změn?
- * Jsou projevy klimatických změn porušením
  - práva na příznivé životní prostředí?
  - práva na život a zdraví?

* Urgenda (NGO)

civilně právní žaloba proti státu
(Urgenda Foundation v. State of the Netherlands, 2015)

* Rechtbank den Haag

rozsudek

* (C/09/456689) ze dne 24.6.2015 a ze dne 9.10.2018 (The Hague Court of Appeal)

Při realizaci současné politiky Nizozemí dosáhne do roku 2020 nejvýše 17% redukce emisí GG, což je pod úrovní 25-40% redukcí požadovaných od rozvinutých zemí, jež jsou na základě vědeckých poznatků nezbytné k tomu, aby průměrná teplota se nezvýšila o více než 2 °C

* „KLIMATICKÉ“
ŽALOBY

* Netherlands is very vulnerable for climate change

Stát argumentoval tím, že:

- ▶ taková intervence soudu do tvorby politiky by byla v rozporu s dělbou moci;
- ▶ redukční cíle HGH byly stanoveny v souladu s politikou EU;
- ▶ holandský příspěvek ke globálnímu oteplování je v globálním měřítku zcela nevýznamný.

* **URGENDA CASE**
(2015)

URGENDA - rozhodnutí:

- * Stát jednal protiprávně a porušil svou „duty of care“
- * Stát musí poskytovat ochranu;
  - * musí přispět víc (než 17% redukcí) k odvrácení bezprostřední hrozby způsobené změnou klimatu vzhledem k jeho povinnosti chránit a zlepšovat životní prostředí
  - * je odpovědný za účinné omezování holandských emisí, přičemž náklady na potřebná opatření nejsou nepřijatelně vysoké
  - * nesmí se skrývat za argumentem, že řešení problému nezávisí jen na úsilí Nizozemí; jakékoliv redukce jsou potřebné

* „KLIMATICKÉ“
↓
ŽALOBY

URGENDA - The Hague Court of Appeal (76):

* „All of the above leads to the conclusion that the State is acting unlawfully (because in contravention of the duty of care under Articles 2 and 8 ECHR) by failing to pursue a more ambitious reduction as of end-2020, and that the State should reduce emissions by at least 25% by end-2020“.

* „KLIMATICKÉ“
ŽALOBY

* „KLIMATICKÉ“ ŽALOBY ve světě

- * Veřejnoprávní žaloby proti státu
- * Soukromoprávní žaloby proti společnostem podnikajícím v energetice (Exxon apod.)
- * Soukromoprávní žaloby proti státu
- * Žaloby na porušení ústavního práva na život, svobodu a majetek a jiné.

* „KLIMATICKÉ“ ŽALOBY
ve světě

* Klimatická žaloba založená na ochraně lidských práv

* Duarte Agostinho and others v. Portugal and others (32 zemí přispívajících ke změnám klimatu) **ESLP**

* **ECHR** - občanská práva

* jednotlivci jako oběti porušování lidských práv, podpora NGOs (Art.1 a 34),

* první žaloba adresovaná ESLP

Žaloba je přípustná! (30.11.2020);

 klimatické žaloby mohou být adresovány ESLP, musí však splňovat stanovené podmínky

* „KLIMATICKÉ“ ŽALOBY ve světě

* **Armando Ferrão Carvalho and Others v. The European Parliament and the Council**

* *“The People's Climate Case”*

* **Filing Date: 2018**

* **Reporter Info: Case no. T-330/18**

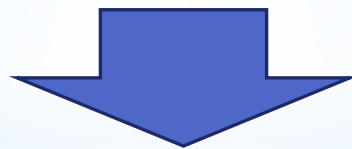
* **Status: Decided** The European General Court did not rule on the merits, but dismissed the case on procedural grounds

* <http://climatecasechart.com/non-us-case/armando-ferrao-carvalho-and-others-v-the-european-parliament-and-the-council/>

* „KLIMATICKÉ“ ŽALOBY ve
světě

* HROZBY ZPŮSOBENÉ ZMĚNOU KLIMATU

- * tání ledovců, zvýšení hladiny světových oceánů, změny v mořských proudech spolu se změnami počasí představující častý výskyt prudkých vichřic, povodní a naopak rozšiřování epizod a oblastí sucha, zvýšený nedostatek vody, snižování biologické rozmanitosti hromadný exodus národů, jež v důsledku zvýšení hladiny oceánů pozbyly své místo k životu

- * jedná se o porušování práva na příznivé životní prostředí dle české právní úpravy?
- * má stát povinnost přijímat opatření k odvrácení hrozby i podle české právní úpravy?

* ZMĚNA KLIMATU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

* Čl. 35 LZPS

* Čl. 41(1) LZPS

* Čl. 7 ÚSTAVY

* PREAMBULE

* § 81(2) NOZ

* ESLP:

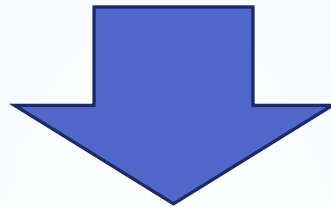
* Úmluva směřuje k ochraně individuálních lidských práv a nikoliv k ochraně životního prostředí jako takového

* soud není povolán k tomu určovat, jaká opatření jsou k ochraně životního prostředí nezbytná

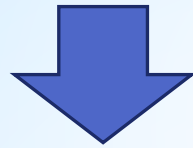
ZMĚNA KLIMATU A OCHRANA ŽIVOTA

- * Ochrana života a zdraví (čl. 6 a čl. 31 LZPS)
- * Ochrana životů a zdraví a majetkových hodnot je součástí základní povinnosti státu podle čl. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

- * Bezprostřední ochrana životů a zdraví obyvatel v rámci krizového řízení
- * Právo a majetkoprávní následky projevů klimatických změn

- * Veřejná moc je vázána základními právy
- * Základní práva zavazují zákonodárce i při tvorbě právních norem

- * povinnost konat - ale co?
  - mitigační/preventivní opatření
  - adaptační opatření

*** POVINNOST STÁTU
KONAT**

- * Právo na příznivé životní prostředí nechrání stav životního prostředí jako takového, ale jen jeho příznivost z antropocentrického pohledu.
- * Právo na příznivé životní prostředí a základní lidské právo na život a zdraví jsou v rámci ochrany před klimatickými změnami propojeny.
- * Pozitivní povinnost státu konat zde existuje, ale konkrétní přístup k řešení globálního oteplování nelze vynutit.
- * Kolize s jinými chráněnými zájmy i vnitřní kolize v rámci práva na příznivé životní prostředí.

* KLIMATICKÉ ŽALOBY

Žaloba proti nezákonnému zásahu správních orgánů

* Městský soud v Praze (21. 4. 2021)

* Žalobci:

* a) Klimatická žaloba ČR, z. s.,

* b) a c) sedláci z Českého ráje

* d) lesník ze Strakonicka,

* e) muž z Prahy trpící environmentální úzkostí,

* f) obec Svatý Jan pod Skalou

* g) lesníci z Hodonínska

* Žalovaní: MŽP, MPO, Mze, Mdo, vláda ČR

* 1. KLIMATICKÁ ŽALOBA V ČR